

GAZETA

DE TRANSILVANIA.

ANUL

(КЪ ПРЕАНАЛТА ВОИЕ.)

AL VII-LEA

N^{ro} 41.

Brashov, 22. Maiu.

1844.

Gazeta aceasta este pregatit de doz ori pe septembrie. Prețul ei димпрезъ къ ал фойей петръ минте, интъ ши литератъръ есте пе зп ан 8 фойини (24 дойзечерѣ) аринт дн афарь, iar дн Брашов 7 фойор. ард. Презмтерация петръ Брашов ши динст се фаче ла редакцие ши ла едиторъл, iar дн афарь ла н. к. поше ши ла цизци пошри DD. коллектори ши аинше дн Iamă ла D. Dim. Nika, iar дн Бъквредѣ ла D. Iosif Romanov ши ла D. Фр. Валвазт, либрарии.

TRANSLVANIA.

Брашов. Кънощинце статистиче дин Брашов ши дин тот Дистриктъл. Дъпъ зп артикол ешит дн „Satellit,“ ла а. 1838 фъкъндъсе пмърарѣ де лъквитори дн тот цинътъл Бърсеи саѣ афлат, къ Брашовъл дн лонтръл четъдеи авеа 635 касе къ 1374 фамилии къ шервитори къ тот, саѣ сѣфлете . 7334

Дн сѣврви (махалале) ши пе ла стѣпини дн 3160 касе 3526 фамилии саѣ сѣфлете . 15552

Прин ъртаре пмъръл тотал ал лъквиторимор дин Брашов ар фаче пмаи . 22886*)

Дн 13 оръшеле ши сате либере але дистриктълѣ ар фѣ 6458 касе лъквите де 7332 фамилии саѣ сѣфлете . 26992

Дн Доменъл Брапълѣ, адекъ дн челе 14 сате сѣпъсе четъдеи се пмъръл 8148 касе къ 9008 фамилии саѣ сѣфлете 37083

Адекъ пмъръл лъквиторимор дистриктълѣ днтрег ар фѣ пост ла а. 1838 пмаи . 86961

Лъквитории дин лонтръл четъдеи се днтпарт дъпъ националитате дн 4543 каси, 2063 зпгъри саѣ сѣкѣи, 609 ромъни ши 119 стреини; iar дн сѣврви ши стѣпини 9116 каси, 4364 зпгъри саѣ сѣкѣи, 8498 ромъни, 789 цигани ши 119 стреини (греко-серво-вългаро-ариакто-къдо-влахи ш. а.) Дн 13 ораше ши сате либере 17,346 каси, 111 зпгъри саѣ сѣкѣи, 7982 ромъни, 1548 цигани ши дои стреини. Дн доменъл Брапълѣ 88 каси, 12,395 зпгъри саѣ сѣкѣи, 23,067 ромъни, 1512 цигани ши 21 стреини. —

Дн привидца релѣциимор ар ста ачѣастъ пропорцие дн тот дистриктъл: 4152 романо-католичѣи, 38,309 евангеличѣи, 966 реформаци, 117 социанѣи ши 43437 греко-пѣвници.

Адекъ дн дистриктъл днтрег димпрезъ къ четатеа лъкъсек 26,550 каси, 16,873 зпгъри саѣ сѣкѣи, 39,547 ромъни (?), 3849 цигани, 142 стреини. —

Дн свтѣле ачѣстѣа пѣ е къпринѣсъ ници о-стѣшнѣа дин гарнизон, ници персоналъл вѣтмилор ши а караптинимор, каре ла а. 1838 ста дин 118 персоане, еврей днкъ пѣ сѣит сокотиди.

*) Мълци пѣ вор а креде ачѣаста, чи аѣ препѣс, къ ачѣст пмър ар фѣ мълт маѣ таре. P.

UNGARIA.

Пожон, 19. Майѣ. Дигал. Тот материи къпоскъте, пѣмаи дѣсватериле репоите ши пре-лѣпидѣте! Каса депътадимор дн шединде чиркъларе петрекъ времеа пѣмаи къ дѣпъте фоарте ацере асѣпра дндър. рескрипт дин 25. Мартѣ, сѣпъторѣи петръ дивоила че ар авеа а фаче пѣрекѣле де релѣци амѣстекатѣ дн привидца релѣци, дн кареа сѣ ши креаскъ прѣпчи. Стателе ници де към пѣ се пот дивои къ асѣменеа лецизире, чи прѣтѣнд, ка пѣгрешит тоци прѣпчи сѣ се креаскъ дн релѣцеа татълѣи лор, Патръ зѣле цинър дѣпъстеле дн каре времѣ се авзиръ iar ши дин гъреле маѣ мълтор депътаци челе маѣ апаръ мѣстрѣри ши рефрѣнтѣри асѣпра преоцимеѣ. А патра зѣ дн 18. Майѣ се фъкъ авна хотърѣреа къ, пе лънгъ че Стателе чѣнстек прѣпченъл Маѣстѣдѣи Салѣ де а пѣзи либертатеа къцѣтълѣи, апои тотъш лецизиреа де словода дивоире днтре късѣториди пѣ о примѣск, чи тот дрептъл кредерии прѣпчимор дн даѣ татълѣи. (Кътъ неодиѣпъ дн пѣвлѣк петръ ачѣсте пѣивоѣелѣ!) Дн кът петръ либера трѣчере дѣла о релѣце ла алта каса депътадимор воѣше дин партиши, ка дориториде аши пѣрѣси релѣцеа ши а трѣче ла алта сѣ теаргъ къ дои мартори лънгъ сѣне ла президентъл жѣдекъторидеи локале ши сѣши дѣкларе воѣнда; ачѣста ле ва да термин де 15 зѣле спре а се маѣ гънди, дъпъ каре iar вор ста ла ел де фадъ ши дескоперѣндъши хотърѣреа дѣфинитѣв вор лѣа зп атѣстат де трѣчере фъръ ници о пѣдекъ; де ачи днколо президентъл ва фѣ даторѣа а рапорта казѣриме ла респѣктивеле трѣвѣнале вѣсерѣчѣи ши ла адънареа чеа таре, кареа ва фаче арътаре ла М. Са сѣпър спре щѣндъ. Дн сѣвршит депътаци вор, ка реверсале ле сѣ се нимичѣаскъ ши пе времеа трѣкътъ. Скърт, каса депътадимор пѣ дн гъдъзие нимик дин кътѣ аѣ хотърѣт маѣ пѣпте къ кътѣва лъни.

(Дъпъ Világ.)

Комерчѣал. Марѣ планъри сѣаѣ порни дн Унгариа дн привидца комерчѣалѣи. Зп фърмос пѣмър де магнаци днсоциди къ маѣ мълци пѣгвсторѣи марѣ ши прѣпченъци формаъзъ о со-циѣтате пѣкъ комерчѣалъ, а къреѣ скоп есте а се днтѣнде фоарте, дъпъ пѣлда социѣтдимор дин Англиа. Пърташии цинър дн 5. Майѣ о

адъпаре ла Шокоп. Президент ал соціетъцеі се алаецъ графъ Лѣдовикъ Батіані, іар аесорі репрезентанці пѣмаі шасе, дін каріі треі сѣпт пегѣсторі ші треі повілі.

ЦАРА РОМЪНЕАСКЪ.

Бъкъреці. Дн къріеръ дін 8. Маіѣ чі-тін къ въкъріе ачестеа:

Ашезъмѣнтъ Днеі Ціръеіѣ мерце про-сперънд, не въкърѣтаведеа лѣтеа сімцітоаре ла асеменеа дптокмірі. Се вагъ де сеатъ дп-тръ тоатъ рекѣноцінда пѣблікъ, артіколе прін фоі пѣбліче, версърі, къпѣні, дѣніі дін зі дп зі се дптѣлдекъ, ші пічі о датъ п'аѣ фост маі вѣне мерітате. Алътърѣм ачі доѣ скрісорі де респѣнс але Днеі Ціръеіѣ че пі с'аѣ дптѣр-тѣшіт.

Домпъле!

Сѣпт мѣлте слѣвчѣзнїле оаменїлор ші але меле се адаогъ ші къ дптързіереа респѣ-сѣлї ла скрісоареа D. Тале каре чел д'ѣнтѣіѣ аї венїт а контрївї къ кѣте 500 леї не фїкаре ап ла ашезъмѣнтъ пентрѣ дпвѣдѣтѣра фе-телор.

Дпї арѣці дп скрісоареа D. Тале къ ачестъ дѣрѣіре о фачї пентрѣ сѣфлетъл репо-сатеї соціеї D. Тале. Сѣпт ферїчіте фемеїле че аѣ асеменеа върваді, а кѣрор адѣчере амїн-те пентрѣ сѣфлетъл лор се дпсепнеазъ прін асеменеа фанте. Къ адѣвѣрат есте о піетоасъ гѣндїре а къцета чїне-ва ла чеї репосаціі, ші пѣмаї асеменеа мїлостенїі апазъ сѣфлетеле дп лок де вердеагъ. Мїсівнеа омѣлї пре пѣ-тѣнт есте де а адѣога дѣпъ пѣтїндѣшї спре дпайнтареа дѣхѣлї оменеск ші апроціереа це-перациїлор фїтоаре кѣтре Дѣмнезеѣ. Асемен-еа фанте, асеменеа мїлостенїї гонеск дптѣ-перекъл ші іарна пѣціїндеї ші пѣн оменїреа дп прїтѣвара вѣчїнічеї драгостї ші вѣчїнічеї пѣчї че се адеаптъ дела десѣвѣршїреа омѣ-лї. Асеменеа фачерї де вїне, пѣн къ адѣвѣ-рат сѣфлетеле дп лок лѣмїнос ші дп лок де вердеагъ. Нѣ маї пѣдїп дпсѣ се дптѣрѣ-шеце де асеменеа ферїчіре ші чеї вїі че прін асеменеа фанте дпшї адѣк амїнте де репосаціі лор, ші D. Та веї авѣа плата пентрѣ шїїнда ші мѣлѣзміреа де а дптревѣїнда аша де вїне тѣрціїпїтеле D. Тале мїжлоаче.

Прїїменце, Домпъле, дпкредїндареа стї-меї меле къ каре сѣпт. шчл.

1844 Маіѣ 5. Елісавета Ціръеіѣ.
D-лїі Стокпїкѣлї I. Зефхарї.

Домпъле!

Дѣрѣіреа D. Тале де доѣ сѣте леї не фїе-каре ап ла ашезъмѣнтъ пентрѣ дпвѣдѣтѣра фетелор, доведеце прїнціпеле челе вѣне ші сімтїментїле D. Тале челе крецінеці. Пен-трѣ къ не трѣвѣск соціі ші мѣте вѣне ка сѣ авѣм върваді ші фїї вѣлї, ші пентрѣ къ спре ачѣаста не трѣвѣск ашезъмїнте къвїїчїоасе. Смерїтѣл теѣ дпчепѣт де вп асеменеа ашезъм-ѣнт а фост вп ефект ал трѣвѣїндеї обѣщї че с'а сімціт маї вѣртос де върваді ка D. Та карїі дпдатъ аѣ ші алергат спре дїнереа ші дпайнтареа лїї.

Ентѣсіастъ D. Тале, Домпъле, дп скрі-соареа че мї аї адресат гѣ а фѣкѣт а мї да піце атрївѣте маї пре сѣс де мїне. Смеренїа есте зна дін челе дін тѣіѣ вїртѣці але фемеїі, ші не кът сѣпт департе де дѣлса, пе атѣта почїѣ кътеза а лѣа асѣпрѣ мї фѣрѣоаселе D. Тале ес-пресїі, че вїн дін лѣздата дорїндѣ де а се дп-чене ші дптѣлці пѣтѣрѣл фемеїлор че шї сімт мїсівнеа пре пѣтѣнт ші каре слава лор шї о вѣд пѣмаї дп локъл ші дп слѣжба че лѣ а дпсепнат Дѣмнезеѣ кѣнд а зіс сѣ крезе то-варѣшї върватѣлї. Кѣнд се ва сімці ачест адевѣр, кѣнд се вор дптѣлці асеменеа фемеї, атѣнчї ачѣеа че ва адаоце дп вїртѣці ачѣеа ва шї мерїта асеменеа лавѣ ка чеа еспрїматъ дп скрісоареа D. Тале, че пентрѣ мїне мї пла-че де а мї фї вп дпдѣмпѣ.

Прїїменце, Домпъле, дпкредїндареа стїмеї меле къ каре сѣпт шчл.

6. Маіѣ 1844.

D-лїі Dim. Simon.

Е. Ціръеіѣ.

Chronica.

Сервіа. Gazeta de Agram Nr. 39 де-кларѣ де мїнчѣнї ші каломнїі тоате вѣщїле лѣците деспре осѣндїреа ла моарте а маї мѣлтор сѣте де дпвївїціі ла комплотъл дін апъл че трѣкѣ. Тоці вїновациї аѣ фост пѣ-маї 99, дін карїі 35 аѣ фост маї пайнте вре-ме дрегѣторї пѣвлїчі, 17 преоці, 44 іпшї прїваді ші дої стрѣїні. Дін ачѣїашї дп іп-станціа дін тѣїе не темеїл лѣнївїреї дін 22. Ноѣмврие 1843 се осѣндїрѣ 62 ла моарте, 27 ла темнїцѣ пе вїагъ, 4 ла есіл, 3 скошї дін пост ші 3 словозіці. Жѣдеката ачѣаста кѣрсе регѣлат ла Крагѣїевад дп окїї попо-рѣлї. Інстанціа а дѣб (апелаторїѣл) скїмѣѣ септїнда осѣндїнд пѣмаї пе 35 ла моарте ші пе 53 ла темнїцѣ пе вїагъ, іар пе чеїлалці ла педенсе маї вшоаре. Дп зрѣтѣ венїрѣп-дѣл ла прїнцѣл цѣреї. Ачѣаста че фѣкѣ? Ні-мїчі осѣндїреа де моарте пентрѣ тоці ші сѣвскрїсе пѣмаї ла 35 ровїа пе вїагъ, іар ла алці 36 ровїе деосевїтѣ дела 15 пѣлѣ ла 2 апї, 15 лѣарѣ алте педенсе маї вшоаре ші пе 12 дї ертѣ къ тотъл. Ачѣаста есте аде-вѣрѣл ші се vede, къ прїнцѣл Сервіеї пѣ сім-те пічі о трѣвѣїндѣ де а шї маї стропї тро-пѣл къ сѣпце оменеск.

Тѣрчїа. Константинопол, 1. Маіѣ. Авѣм авїа дпшї венї ші гѣверпѣл тѣрк дп сімцірі дп прївїнда ревелїеї арпаѣте ші газета тѣр-чѣаскѣ а Статѣлї вестѣце, къ папїлор с'аѣ дат порѣнкъ а фѣрѣце пе арпѣзці. Кѣ тоа-теачесте солъл Брїтанїеї пѣ есте мѣлѣзміт, чї ел претїнде о категорїкѣ дескоперїре а тѣсѣ-ремлор че къдетъ а лѣа шї а дптревѣї гѣвер-пѣл тѣрк апѣте дп прївїнда сѣпшїлор сѣї креціні, ка аша Еѣропа сѣ афле кърат, дакъ е трѣвѣїндѣ де врео дптревѣїре нѣб ші кът. Солїї дпсѣ ал Австрїеї, Прѣсїеї ші Рѣсїеї рѣспѣнд: о асеменеа декларацие с'аѣ дат дпкъ прін хатїшерїфѣл де Гїлхане, дп каре се фѣгѣдѣїа тѣтѣрор крецінілор апѣра-ре ші дрептате дптокма ка шї тѣрчїлор, дар ачѣа декларацие ведем къ пѣ фолосѣце нїмїк. Тот че ар фї къ кале а чере дїпломациа маї

тревіле че фак маї алес липсканіі дін Бъкъреціі ла търгъла де анъла ноѣ 200,000 тлр. vine пентрѣ Молдавіа ши Ромъніа импортадіа анъалъ де търѣі дела Липсіа чел пѣдін ла 1,930,000 талері, саѣ лънд кѣ пѣтърѣл рѣтѣнд, ла 2 милионае талері. — Цара ромънеаскъ, ши дн Молдова Галацъла ши Фокшаніі траг търѣіле де Липсіа prin Виена кѣ васеле де авър, iar челемалте ораше але Молдавіеі ле траг пе зскаг prin Лемберг ши Черновіг. Келтѣіліле (спеселе) дела Липсіа пѣлѣ ла орашъла негѣстореск Фокшаніі апезат жѣмѣтате дн Молдавіа ши жѣмѣтате дн Ромъніа, днпревѣл кѣ вата, асекъранца ши кѣ алте келтѣілі ла о кѣтѣдїме де марѣѣ проастъ прецѣітѣ чел пѣдін дн 10 пѣлѣ дн 15 мїі талері, се зркѣ ла 12 ши 13 процент. Спеселе кърѣзшиіеі дела Липсіа пѣлѣ ла Виена маї де кърѣнд аѣ скѣзѣт фоарте. — Маї пайнте кіріа знеі тѣжі де Липсіа де аколо пѣлѣ ла Виена коста 3 ф. 45 крї м. к. Авѣта кіріа ачєаста пентрѣ о тѣжѣ лѣатѣ дѣлѣ кѣтпѣла зпїреі де ватѣ кѣ 110 пѣдїі пе 14 а 16 зїле термін де адѣс аѣ скѣзѣт ла 2 талері кѣрант саѣ 2 ф. 50 кр. м. к. Кїріа дела Виена ла Галац кѣ васеле де авър пе Дѣлѣре таіе 5 ф. м. к. пентрѣ тѣжа де Виена, ла каре се маї адаогъ асекъранца пер 1 ф. 6 крї м. к. дела 100 ф., iar знеорї ши сѣпра-асекъранца. Негѣсторїі аѣ дрептате а се вїера, кѣ кіріа ачєаста пе анѣ е преа таре анѣме ла търѣіле че респектїве кѣтпѣлеск тѣлѣ, дар дн волѣм (кѣпрїсе) сѣлїт мїчі, кѣтпѣлѣ де фер. Нѣ е дндоіалъ, кѣ мїкшорѣндѣсѣ тарїфа корѣвїлор де Дѣлѣре, негодѣл кѣ артїколїі карїі лѣ сѣфере спесе тарї, ар фї тѣлѣ маї вїѣ. Іатѣ спеселе пе о тѣжѣ де манѣфѣктѣрї проасте дн прец де 150 ф. дела Липсіа пѣлѣ ла Галац; Кїріа дела Липсіа пѣлѣ ла Виена 2 ф. 50 крї; ватѣ ши алте спесе дн Виена 1 ф.; авърѣл де ла Виена ла Галац 5 ф.; асекъранцѣ 1 ф. 40 крї; спесе маї тѣрѣнте 20 крї м. к. кѣ тотѣл 10 ф. 50 крї арц. Кїріа пе зскаг дела Виена спре Галац о аѣ акѣта кърѣзшиіі дн Трансїлванїа кѣ зп прец мїнѣне де зшор 7 ф. де тѣжѣ, адекъ маї ачєлаш прец, каре е шї ла васеле де авър. — Мърѣіле фїне ши скѣтпепе тоате се транспортѣ пе зскаг, атѣт пентрѣ перїколѣл де вѣаре, кѣт ши пентрѣ асекъранца преа таре.

2. Мърѣі де Виена. Ачєлаш негѣсторї, карїі зѣвлѣ ла Липсіа, днторкѣндѣсе prin Виена кѣтпѣрѣ ачі фоарте тѣлѣ продѣнте де индѣстріе, каре дн негодѣл де аїчі се аратѣ тоате ка търѣі де Виена. Челе маї де днсемнат сѣлїт пѣлѣрї (поставѣрї) ордінаре маї кѣ сеатѣ де Бедліц кѣте 1 1/2 ф. котѣла де Виена, сортѣрї маї фїне кѣте 3 ф. 20 крї котѣл; ватїсте (тѣхрѣтї) тїпѣрїте ка 160,000 пе ан, прецѣл ватїстелор де калїтате мїжлочіе де 10 анї днкоаче аѣ скѣзѣт дела 1 ф. 20 крї ла 40 крї; кѣлѣцѣтїнцї, маї вѣртос штїлѣ де але лѣї Рїгел се іаѣ таре, тѣлѣшї дн фамїоаса фаврїкѣ Жакмарїанѣ; тѣтѣсѣрїі, анѣме де Mailand cadea (glatt) се кѣзѣт

тот маї таре; тѣрѣі скѣрте, афарѣ пѣтаї де галаптерїі, каре се траг дн Липсіа; калєціі де Виена, фортепїане ши мобїліі, стїкле де Боетїа, оглїнзї ордінаре ши фїне, талере де косїторїѣ, фойде де авър, арцїпѣтрїі, дрот де арцїпѣт аврїт; тѣрѣі де Норїнберг, фесѣрї тѣрчєціі, шалѣрї, вѣпсєлі де олеїѣ ши де анѣ, продѣкте хїміче, медїчіні, продѣкте пїротехнїче, пентѣлѣрїі, перїі, моде пентрѣ dame, планте. Прецѣл тѣрѣілор де Виена се сокоате дѣлѣ фїорїні конвенціоналі. Песте тот се трече марѣѣ де Виена песте ан дн Молдаво-Ромъніа кам де 1,020,000 ф. арц., адекъ дн Бъкъреціі де 350,000 ф., Іашї 240,000, Фокшанї 150,000, Ботошєні, Фолтїченї ши Бакѣѣ 220,000, Галац 20,000, Брѣіла 10,000, алте ораше маї мїчі але Ромъніеі 30,000 фїорїні тот дн м. к.

Дела Триест пентрѣ плѣтіреа де авър.

Содїетатеа де плѣтіре кѣ авър че се пѣмеще Lloyд австрїак дн рапортѣл сѣѣ чєл фаче пе анъл трекут аратѣ кѣтева резѣлтате фоарте днсемпате. Содїетатеа е астѣзї стѣпѣлѣ пе 14 корѣвїі кѣ авър кѣ пѣтере тѣсѣратѣ ла 1380 каї; кѣ ачєстєа се фак чел пѣдїн кѣте 19 кърѣзшиі пе тоатѣ лѣпа спр. п. дела Триест пе ла Корѣѣ, Сїра ши Смірна ла Константїнопол, ши іарѣш де аколо днѣрѣлїт ла Триест де дѣѣ орї пе лѣлѣ; дела Триест ла Лєвтракї ши пѣлѣ ла Атїна, апої днѣрѣлїт iar де дѣѣ орї; дела Атїна ла Сїра де патрѣ орї пе лѣлѣ; дела Атїна ла Назвїліа де дѣѣ орї; дела Триест пе ла Фїзме, Цара, Сєвенїко, Спалато, Кѣрѣола, Рагѣла ши пѣлѣ ла Каттаро де дѣѣ орї пе лѣлѣ; iar дела Триест ла Венеціа де патрѣ орї пе септѣ тѣлѣ ш. а. — Песте ачєаста се маї фак маї тѣлѣ кѣлѣторїі ши естраордінаре, iar акѣта содїетатеа се афлѣ дн негодїаде, ка сѣ поатѣ атїнѣе ши зпеле портѣрї неаполїтане ши сѣре-апѣче лїніа дела Сїра пѣлѣ ла Александрїа дн Егїпт ши тотдеодатѣ сѣ ажѣлѣг дн атїнѣере ши комѣвїкаціе тѣлѣ маї стрїнѣсѣ кѣ плѣтіреа пе Дѣлѣре, ка амѣеле ачєсте корѣвїерї австрїаче сѣ цїе Левантѣл (рѣсѣрїтѣл) днѣрѣлїшат. . Дн анъл 1843 Лїодѣл фѣкѣ токма 300 кѣлѣторїі кѣ 39,497 кѣлѣторї, 101,961 скрїсорї, 68,198 тѣжі де тѣрѣі ши 12,818,217 ф. ванї трїмїші ш. а. . Венїтѣл тотал фѣ 738,187 ф. 42 крї, дн каре скоцѣнд тѣлѣтеле келтѣїеле рѣтѣсе кѣдїг кѣрат 128,900 ф. арц. Анѣа дар австрїачїі се цїїѣ фолосї фоарте vine де Триестѣл лор. —

ПРЕЦѣЛ БЪКАТЕЛОР ДН БРАШОВ

Дн панї де валѣтѣ. Маїѣ 31. в. п.

	Фр.	Кр.
Гѣлеата де грѣѣ кѣрат	7	42
— — — де мїжлок	6	51
— — сѣкарѣ	5	—
— — кѣкѣрѣз	4	48
— — орз	4	36
— — овѣс	2	36